

**RAPPORT INZAKE DE
JAARREKENING 2016**

VAN

**STICHTING DE HORTUS
CENTRUM VOOR NATUUR EN MILIEU
TE HARDERWIJK**

Inhoudsopgave

	Pagina
ACCOUNTANTSRAPPORT	
Algemeen	1
JAARREKENING	
Balans per 31 december 2016	3
Staat van baten en lasten over 2016	5
Grondslagen van waardering en resultaatbepaling	6
Toelichting op de balans per 31 december 2016	7
Toelichting op de staat van baten en lasten over 2016	10
OVERIGE GEGEVENS	
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	15
SPECIFICATIES	
Overzicht investeringen 2016	18

ACCOUNTANTSRAPPORT

ACCOUNTANTS
BELASTINGADVISEURS
JURIDISCHE ADVISEURS

Oosteinde 19
3842 DR Harderwijk

Postbus 54
3840 AB Harderwijk

Tel.: 0341 - 413509
0341 - 416868

Fax: 0341 - 426260

E-mail: van.welie@hetnet.nl
www.vanwelie.com
K.v.K. 08080167

Het bestuur van Stichting De Hortus
Centrum voor Natuur en Milieu
Melis Stokelaan 93
3842 GL HARDERWIJK

574/C16/CF/0618

Geacht bestuur,

Hiermee brengen wij u rapport uit inzake de jaarrekening 2016 van Stichting De Hortus, Centrum voor Natuur en Milieu te Harderwijk.

ALGEMEEN

De stichting werd opgericht op 10 april 1991 en heeft ten doel:
Het bij een breed publiek doen beseffen van het belang van natuur en milieu voor een gezonde leefomgeving nu en in de toekomst, waarbij aan publiek wordt gedacht aan de inwoners van Harderwijk en de regio, in het bijzonder de jeugd, aan de recreanten en de toeristen.

Tot het verstrekken van nadere toelichting zijn wij graag bereid.

Harderwijk, 29 juni 2017

VAN WELIE ACCOUNTANTS

Was getekend:

G.L. van Welie
Accountant-Administratieconsulent

JAARREKENING

STICHTING DE HORTUS, CENTRUM VOOR NATUUR EN MILIEU
BALANS PER 31 DECEMBER 2016

	31 december 2016		31 december 2015	
	€	€	€	€
VASTE ACTIVA				
Materiële vaste activa				
Bergplaats	1	3.693		0
Bijental	2	503		0
Inventaris	3	1.410		2.800
Lesmateriaal	4	<u>3.802</u>		<u>0</u>
		9.408		2.800
VLOTTENDE ACTIVA				
Vorderingen				
Debiteuren	5	0		2.545
Overige vorderingen en overlopende activa	6	<u>4.155</u>		<u>3.182</u>
		4.155		5.727
Liquide middelen	7	36.582		45.903
TOTAAL		<u><u>50.145</u></u>		<u><u>54.430</u></u>

**STICHTING DE HORTUS, CENTRUM VOOR NATUUR EN MILIEU
STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2016**

		2016		2015	
		€	€	€	€
Baten					
Opbrengst budgetsubsidie	13	53.619		53.211	
Overige baten	14	<u>23.132</u>		<u>20.905</u>	
			76.751		74.116
Lasten					
Directe kosten	15	2.700		7.900	
Salarissen	16	43.787		19.347	
Sociale lasten	17	10.734		5.845	
Afschrijvingen	18	1.705		1.189	
Overige lasten	19	<u>26.743</u>		<u>19.526</u>	
			<u>85.669</u>		<u>53.807</u>
			-8.918		20.309
Financiële baten en lasten	20		<u>96</u>		<u>112</u>
Exploitatieresultaat			<u><u>-8.822</u></u>		<u><u>20.421</u></u>

STICHTING DE HORTUS, CENTRUM VOOR NATUUR EN MILIEU GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

GRONDSLAGEN VAN WAARDERING

Algemeen

Voorzover niet anders vermeld zijn de activa en passiva in de jaarrekening opgenomen tegen nominale waarde.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingprijzen verminderd met de daarop gebaseerde, met inachtneming van de economische levensduur berekende, lineaire afschrijvingen.

Vorderingen

De vorderingen zijn opgenomen tegen nominale waarde, zo nodig onder aftrek van een voorziening wegens oninbaarheid, bepaald aan de hand van individuele waardering van de vorderingen.

Voorzieningen voor personeelsbeloningen

De stichting heeft een pensioenregeling. De regeling wordt gefinancierd door afdrachten aan de pensioenuitvoerder. De pensioenverplichtingen worden gewaardeerd volgens de "verplichting aan de pensioenuitvoerder benadering". In deze benadering wordt de aan de pensioenuitvoerder te betalen premie als last in de staat van baten en lasten verantwoord.

GRONDSLAGEN VAN RESULTAATBEPALING

Algemeen

Winsten worden slechts verantwoord indien en voor zover zij in het boekjaar zijn verwezenlijkt. Met verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het boekjaar is rekening gehouden indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

De kosten zijn gebaseerd op historische uitgaafprijzen.

Overige baten

De overige baten betreffen de opbrengst van aan derden geleverde diensten.

**STICHTING DE HORTUS, CENTRUM VOOR NATUUR EN MILIEU
TOELICHTING OP DE BALANS PER 31 DECEMBER 2016**

VASTE ACTIVA

1. Materiële vaste activa

	31-12-2016	31-12-2015
	€	€
1. Bergplaats (in aanbouw)	3.693	0
2. Bijenstal	503	0
3. Inventaris	1.410	2.800
4. Lesmateriaal	3.802	0
	<u>9.408</u>	<u>2.800</u>

	ad 1.	ad 2.	ad 3.	ad 4.
	€	€	€	€
Boekwaarde per 1 januari 2016	0	0	2.800	0
Investeringsboekjaar	3.693	1.018	0	4.102
Bijdrage Rotary	0	-500	0	0
Afschrijvingen boekjaar	0	-15	-1.390	-300
Boekwaarde per 31 december 2016	<u>3.693</u>	<u>503</u>	<u>1.410</u>	<u>3.802</u>

Bestaande uit:

Verkrijgingsprijzen	3.693	518	16.272	4.102
Gecumuleerde afschrijvingen	0	-15	-14.862	-300
Boekwaarde per 31 december 2016	<u>3.693</u>	<u>503</u>	<u>1.410</u>	<u>3.802</u>

Afschrijvingspercentages:	10	10	15,20	20
---------------------------	----	----	-------	----

VLOTTENDE ACTIVA

Vorderingen

	31-12-2016	31-12-2015
	€	€
<u>5. Debiteuren</u>		
Openstaande facturen	0	5.127
Voorziening wegens oninbaarheid	0	-2.582
	<u>0</u>	<u>2.545</u>

	31-12-2016	31-12-2015
	€	€
<u>6. Overige vorderingen en overlopende activa</u>		
Nog te ontvangen Gemeente Putten	1.285	0
Te vorderen bankrente	209	352
Teveel betaald nettoloon	0	695
Vooruitbetaalde kosten	794	1.310
Nog te ontvangen subsidie Rabobank	1.045	0
Vooruitbetaalde kosten 25 jarig jubileum	0	825
Pensioenpremies	727	0
Overige vorderingen	95	0
	<u>4.155</u>	<u>3.182</u>

7. Liquide middelen

Kas	70	113
Rabobank, rekening-courant	4.343	7.197
Rabobank, natuurtuin	1.725	0
ASN Bank, spaarrekening	30.444	38.593
	<u>36.582</u>	<u>45.903</u>

EIGEN VERMOGEN

	2016	2015
	€	€
<u>8. Algemene reserve</u>		
Saldo per 1 januari	32.730	12.309
Exploitatieresultaat boekjaar	-8.822	20.421
Saldo per 31 december	<u>23.908</u>	<u>32.730</u>

Bestemmingsreserves

Indien een deel van het eigen vermogen is afgezonderd omdat daaraan door het bestuur een beperkte bestedingsmogelijkheid is gegeven wordt dat deel aangemerkt als bestemmingsreserve. Deze reserves zijn bedoeld voor de verbetering van de accommodatie en/of investeringen op specifiek gebied.

	2016	2015
	€	€
<u>9. Bestemmingsreserve inventaris</u>		
Saldo per 1 januari	15.000	15.000
Dotatie boekjaar	0	0
Saldo per 31 december	<u>15.000</u>	<u>15.000</u>

KORTLOPENDE SCHULDEN

	31-12-2016	31-12-2015
	€	€
<u>10. Belastingen en premies sociale verzekeringen</u>		
Loonheffingen	<u>3.457</u>	<u>1.600</u>

11. Overige schulden en overlopende passiva

Pensioenpremies	0	780
Nog te betalen accountantskosten	2.800	3.025
Te betalen vakantiegeld	1.415	1.143
Vooruitontvangen voor lopende projecten	2.941	0
Nog te betalen rente en bankkosten	13	0
Overige nog te betalen en vooruitontvangen bedragen	611	152
	<u>7.780</u>	<u>5.100</u>

12. Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Met LLIB is een huurcontract aangegaan voor de duur van een jaar. De maandelijkse huur bedraagt ultimo boekjaar € 425 per maand.

Met de Gemeente Harderwijk is een huurovereenkomst aangegaan voor de huur van de natuurtuin voor de duur van een jaar. De jaarlijkse huur bedraagt ultimo boekjaar € 2.408 en wordt jaarlijks geïndexeerd.

**STICHTING DE HORTUS, CENTRUM VOOR NATUUR EN MILIEU
TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2016**

	2016 €	2015 €
13. Opbrengst budgetsubsidie		
Budgetsubsidie Gemeente Harderwijk	<u>53.619</u>	<u>53.211</u>
14. Overige baten		
Vergoeding Natuurtuin	1.828	3.981
Subsidie NME in de Regio	4.478	6.633
Project Bijen	3.450	0
Project Waterschap	3.250	0
Energiecoach	1.308	0
Uitleenvergoeding educatief materiaal	5.688	7.869
Lekker Groen	0	2.397
Donaties	0	25
Bijdragen 25 jarig jubileum	3.030	0
Overige	100	0
	<u>23.132</u>	<u>20.905</u>
15. Directe kosten		
Inhuur coördinator via IVN	<u>2.700</u>	<u>7.900</u>
16. Salarissen		
Brutolonen personeel	43.283	23.555
Ziekteverzekering	504	314
Afrekening ziekteverzekering	0	-1.651
Uitkering ziekteverzekering	0	-2.871
	<u>43.787</u>	<u>19.347</u>
17. Sociale lasten		
Werknemersverzekeringen	7.329	4.139
Pensioenpremies	3.405	1.706
	<u>10.734</u>	<u>5.845</u>

Gelet op de omvang van de stichting is de pensioenregeling verwerkt als zijnde een toegezegde bijdrageregeling, zoals dat volgens de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving is toegestaan voor kleine rechtspersonen.

De pensioenregeling is afgesloten met het PGGM. De opgebouwde aanspraken worden steeds afgefinancierd door middel van kostendekkende premiebetalingen. De pensioenregeling betreft een middelloonregeling. Op basis van de uitvoeringsovereenkomsten heeft de stichting bij een tekort in het fonds geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen anders dan door hogere toekomstige premies.

	2016	2015
	€	€
18. Afschrijvingen		
Bijental	15	0
Inventaris	1.390	1.189
Lesmateriaal	300	0
	<u>1.705</u>	<u>1.189</u>
19. Overige lasten		
Overige personeelskosten		

Reis- en verblijfkosten	1.481	329
Kosten RAET	601	383
Arbodienst	124	165
Overige	0	205
	<u>2.206</u>	<u>1.082</u>
Huisvestings- en inventariskosten		

Huren	5.100	4.131
Energiekosten	119	212
Schoonmaakkosten	7	0
Natuurtuin	3.679	2.836
	<u>8.905</u>	<u>7.179</u>
te transporteren	11.111	8.261

	2016	2015
	€	€
transport	11.111	8.261
Bureau- en administratiekosten		

Kantoorbenodigdheden	1.379	167
Kopieerkosten	0	696
Porti en vracht	330	153
Telefoon en fax	661	801
Assuranties	0	675
Overige	225	736
	<u>2.595</u>	<u>3.228</u>
Verkoopkosten		

Reklame- en advertentiekosten	0	363
Kosten website	348	0
	<u>348</u>	<u>363</u>
Algemene kosten		

Accountants- en administratiekosten	1.313	1.210
Kosten accountantscontrole	1.850	1.815
Advieskosten	600	0
Educatief materiaal, inclusief documentatie	2.055	2.016
NME Distributie	223	961
NME project	0	339
Vrijwilligerskosten	847	844
Verzekeringen	365	0
Bestuurskosten	53	265
Jubileum 25 jaar	2.510	0
Project Bijen	991	0
Energiecoach	900	0
Lekker Groen project	27	224
Overige projecten	221	0
Overige	-11	0
	<u>11.944</u>	<u>7.674</u>
Overige kosten		

Correctie nettolonen 2013 en 2014	695	0
Boete Belastingdienst	50	0
	<u>745</u>	<u>0</u>
Totaal overige lasten	<u>26.743</u>	<u>19.526</u>

	2016 €	2015 €
20. Financiële baten en lasten		
Rentebaten en soortgelijke opbrengsten -----		
Rentebaten	209	352
Rentelasten en soortgelijke kosten -----		
Rente en kosten bank	113	240
Per saldo	<u>96</u>	<u>112</u>

OVERIGE GEGEVENS

Het bestuur van Stichting De Hortus
Centrum voor Natuur en Milieu
Melis Stokelaan 93
3842 GL HARDERWIJK

Oosteinde 19
3842 DR Harderwijk

Postbus 54
3840 AB Harderwijk

Tel.: 0341 - 413509
0341 - 416868

Fax: 0341 - 426260

E-mail: van.welie@hetnet.nl
www.vanwelie.com
K.v.K. 08080167

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Verklaring betreffende de jaarrekening

Wij hebben de in dit rapport opgenomen jaarrekening 2016 van de Stichting De Hortus, Centrum voor Natuur en Milieu te Harderwijk gecontroleerd. Deze jaarrekening bestaat uit de balans per 31 december 2016 en de staat van baten en lasten over 2016 met de toelichting, waarin zijn opgenomen een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor de financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

Verantwoordelijkheid van het bestuur

Het bestuur van de stichting is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening die het vermogen, het exploitatieresultaat en de financiële rechtmatigheid getrouw dient weer te geven. Het bestuur is tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden. Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten.

Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening en voor het getrouwe beeld daarvan, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden. Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting. Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor de financiële verslaggeving en van de redelijkheid van de door het bestuur van de stichting gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van het gehele beeld van de jaarrekening.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

Oordeel

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van de Stichting De Hortus, Centrum voor Natuur en Milieu te Harderwijk per 31 december 2016 en het exploitatieresultaat over 2016 in overeenstemming met de in de jaarrekening weergegeven grondslagen. Hierbij is aangegeven waar werd afgeweken van de algemeen aanvaarde richtlijnen.

Harderwijk, 29 juni 2017

VAN WELIE ACCOUNTANTS

Was getekend:

G.L. van Welie
Accountant-Administratieconsulent

SPECIFICATIES

**STICHTING DE HORTUS, CENTRUM VOOR NATUUR EN MILIEU
OVERZICHT INVESTERINGEN 2016**

	€
<u>Bergplaats (in aanbouw)</u>	
29-06 Container	350
06-12 Van der Leeden	3.272
28-12 Wildkamp	71
	<hr/> 3.693
<u>Bijenstal</u>	
Diverse kleine bonnen	112
12-05 Jaap de Vries	450
14-05 Van der Leeden	227
13-10 De Heliant	229
	<hr/> 1.018
<u>Lesmateriaal</u>	
23-05 Bijenleskisten	2.166
27-11 Energieleskisten	1.936
	<hr/> 4.102
	<hr/> <hr/> 8.813